

B

Cōgitō, ergō sum.
 Amicitia semper cāra est.
 Historia est magistra vitae.
 Inter arma silent Mūsae.
 Magis movent exempla, quam verba.
 Verba movent, exempla trahunt.
 Parva flamma saepe incendium māgnū suscitāt.
 Sērum auxilium post proelium.

SZÓTÁR**A**

- ad** *praepositio* + *acc.* – -nál, -nél, mellett; -ra, -re; -hoz, -hez, -höz; felé; végett, -ért
- administrō** 1 – vezet, igazgat
- aedificō** 1 – épít
- appellō** 1 – hív, nevez; *akit/amit aminek:* mindkettő *accusativus*
- Aquincum, -i, n.** – város Pannoniában, a mai Óbuda területén
- Arrabona, -ae, f.** – város Pannoniában, a mai Győr helyén
- at** – viszont, másrésről, azonban; de, ellenben
- Augustus, -i, m.** – a római császárok mellékneve, melyet *Cāius Iūlius Caesar Octāviānus* használt először. Éppen ennek alapján emlegetjük őt egyszerűen *Augustus*-ként. Az utána következő valamennyi uralkodó felvette ezt a címet és nevet.
- autem** – pedig, továbbá (rendszerint a második helyen áll a tagmondatban)
- bellum, -i, n.** – háború, harc
- Bōihaemum, -i, n.** – egy kelta nép által lakott terület, ma Csehország, illetve Ausztria fekszik ezen a vidéken
- capiō** 3 **cēpi captum** – elfoglal, elfog
- casa, -ae, f.** – kunyhó, házikó, kalyiba
- castra, -ōrum, n.** (csak többes száma van) – (katonai) tábor
- Celta, -ae, m.** – kelta (férfi)
- cēterus** 3 – más, egyéb
- clārus** 3 – híres
- collocō** 1 – felállít, berendez, megszervez
- colōnia, -ae, f.** – telep(ülés), gyarmat
- cōnstō** 1 **-stīti -stātūrus** – áll valamiből; *amiből:* *ex+ablativus*
- contrā** *praepositio* + *acc.* – szemben, ellen(ében)
- Dalmatia, -ae, f.** – tartomány az Adriai-tenger mentén, *Illyricum* területén, ma Horvátországhoz tartozik
- Dānubius, -ii, m.** – a Duna neve forrásától Orsováig (Románia; a Vaskapu előtt), az Orsovától a tengerig tartó részt nevezték *Isternek*
- dē** *praepositio* + *abl.* – -ról, -ről
- est** – lásd *sum esse fūi* ragozását a nyelvtanban!
- et** – és
- etc.** – *et cētera* rövidítése; magyarul: *stb.*
- etiam** – is; párosan fordul elő a szövegben: **nōn solum ... sed etiam** – nemcsak ..., hanem ... is
- ex** (mássalhangzóval kezdődő szó előtt gyakran rövidebb alakban: **ē**) *praepositio* + *abl.* – -ból, -ből
- finitimus** 3 – szomszédos, határos; *amivel:* *dat.*
- fluvius, -ii, m.** – folyó(víz)
- Germānia, -ae, f.** – a germán törzsek otthona a Rajna, a Duna, a Visztula és az Északi-, illetve a Balti-tenger által határolt területen; ma Németország, illetve részben Lengyelország fekszik e vidéken
- Germānus, -i, m.** – germán (férfi)
- Gorsium, -ii, n.** – város Pannoniában, a mai Tác közelében volt
- habeō** 2 **habui habitum** – birtokol, van valamije, rendelkezik valamivel; *amit birtokol:* *accusativus*
- habitō** 1 – lakik; *ahol:* *accusativus*
- Illyria, -ae, f.** – az illírek földje, a mai Dalmácia (Horvátország) és Albánia területén fekvő
- Illyricum, -i, n.** – alakilag tér el az előző szótól, jelentésben nem